



# החסיד שנגע באלפי נשמות

דמות רבת-אנפין הייתה דמותו של החסיד הרב יצחק ידגר, שליח הרבי ליישובי חבל התענכים מזה כשישים שנה, מנהל בית הספר ודמות חסידית-רוחנית מיוחדת << דמותו הכריזמתית משכה אליה אלפי יהודים שביקשו את עצותיו וברכותיו, והוא מצידו קישר אותם לרבי בעבותות של אהבה >> הרבי מה"מ כשלעצמו העניק לו יחס מיוחד, מינה אותו להיות 'בעל הבית' של עיראק, ובאופן נדיר ביותר אף הורה לו לברך יהודים בשמו >> הוא היה מראשוני החסידים שנשאו את דגל האמונה כי הרבי הוא-הוא מלך המשיח, ואף אמר זאת ישירות לרבי כבר בתחילת שנות הלמ"ד >> אבד חסיד מן הארץ, ואין

מנחם כהנא



רב יצחק ידגר עצם את עיניו, נראה היה כמו מפליג למחוזות רחוקים, ואז סיפר במתיקות, כדרכו:

"כשהייתי ביחידות הראשונה שלי אצל הרבי בשנת תש"ל, פניתי לרבי בבקשה אחת ויחידה: 'רבי, עיני כל ישראל צופיות אליך לגאול את עם ישראל בגאולה אמיתית ושלמה. לא רק אנ"ש, כל בית ישראל מאמינים ומבקשים שתתגלה'.

"הרבי דיבר איתי על עניינים שונים, ואז לפתע הרבי אמר '**בנוגע לנקודה התיכונה בבקשת ברכתו** - ותוך כדי כך תפס הרבי את העיפרון בין שתי אצבעותיו הקדושות והניחו על המילים 'מלך המשיח' - **יהי רצון שיהיה זה בקרוב ממש**".

"דבריו של הרבי אלי מאז ועד היום, הינם מדויקים בתכלית. אין שום ספיקות בנידון. אין ספק כי הרבי ממשיך לחיות ולהנהיג הכל ללא הפסק חלילה. כמו לפני אלפי שנים, כשהושע העמיד בג' תמוז שמש בגבעון דום, וכולם ראו כי נשיא הדור שולט על הטבע, כך גם כעת על כולנו לעמוד בניסיון ולא להיכנע".

אותה יחידות ראשונה, אשר כידוע נוגעת לחסיד כל חייו, היא זו שהעמידה אותו על הרגליים מבחינת האמונה. מילותיו אלו של הרבי שליט"א מלך המשיח, ליוו את הרה"ח הרב יצחק ידגר ע"ה, לאורך כל חייו, עד יומו האחרון, שבוע שעבר.

## מראשוני מפיצי היהדות

כל חסיד באשר הוא, הרי הוא ניחן בתכונות נפש אלה או אחרות. מעטים הם שזכו לקבל שלל של תכונות נפש מיוחדות. כזה היה הרב יצחק ידגר, אישיות

**"כשהייתי ביחידות הראשונה שלי אצל הרבי בשנת תש"ל, פניתי לרבי בבקשה אחת ויחידה: 'רבי, עיני כל ישראל צופיות אליך לגאול את עם ישראל בגאולה אמיתית ושלמה. לא רק אנ"ש, כל בית ישראל מאמינים ומבקשים שתתגלה'."**



הרב ידגר בצעירותו במילואים, בתמונה שנמצאת בארכיון ספריית הרבי



הרב ידגר בצעירותו נואם בהתוועדות

מיוחדת ונדירה, בעל מידות תרומיות, כל כולו אהבת ישראל לכל אדם באשר הוא. אישיותו הייתה לבבית, תלמיד חכם, דרשן מעולה שבדבריו עורר מאות ואלפים להיות יהודים של ממש.

החסיד הרב יצחק ידגר נולד בכ"ב תשרי תרצ"ח, לפני 85 שנים, להוריו כדורי ואסתר מלכה לאה, משפחה ירושלמית שמוצאה בעיראק.

כבר בצעירותו החל לחפש את אשר אהבה נפשו - תמימות ופנימיות. כך ניתבה אותו ההשגחה העליונה דרכו לאורה של חסידות חב"ד. את התקשרותו המופלאה לרבי החל במפגש עם הרב שמואל אלעזר הלפרין - ראש ישיבת 'תורת אמת', ורבה של שכונת 'בית ישראל' בירושלים, ממנו קיבל יסודות איתנים של השקפת תורת החסידות, והתקשרות לרבי.

הרב ידגר עצמו התקרב לחב"ד בזכות הפעילות בהפצת המעיינות שהתקיימה בבית הכנסת 'בית יוסף חב"ד' בשכונת 'בית ישראל' בירושלים על ידי הרב שמואל אלעזר הלפרין ע"ה.

הנער יצחק ידגר התקרב בצעדים מהירים, וכעבור זמן נשלח ללמוד ב'תומכי תמימים' בלוד אצל המשפיע ר' שלמה חיים קסלמן.

כשחזר לבית הוריו, התנהג כ'תמיים' מן המניין. בין השאר היה מניח ליד המיטה מים לנטילה ידיים. אביו נבהל מכך שהוא עושה מעשה כישוף, והוא ניסה להניא את בנו מכך. ככל שניסה לשכנע, אך סירב הבן לשמוע, שלא כהרגלו. רק כאשר הגיע הרב שמואל אלעזר הלפרין אל האב עם ספר הלכה, והוכיח לו כי כך היא ההלכה, התרצה האב.

בישיבה בלוד למד בין השנים תשי"ג - תשי"ז. בלימודו שם נהפך לחסיד מקושר ונלהב של הרבי.

בלבו הסוער והרגיש, היה מראשוני הנערים שהיו שותפים בפעילות עם בני הנוער בירושלים. בשנים בהן למד ב'תומכי תמימים' בפרדס, שבת פעמים רבות ברמת גן, שם פעל עם ילדים, שם גם התארח בבית הרב מאיר בליז'נסקי, ממנו קיבל רבות.

לאחר נישואיו עם מרת שמחה ע"ה לבית משפחת מזרחי, עבר להתגורר במושב אביטל בצפון. הוא ורעייתו הצטרפו לצוות בית הספר שבחבל התענכים.

## אחד מכולם

כשנתיים לאחר חתונתם, ביקשו הרב ידגר ואשתו לעבור להתגורר בכפר חב"ד. רצונם היה לגור בקהילה חב"דית



הרב ידגר מקבל מהרבי מלך המשיח כוס של ברכה

השמימי והמופלא: "עמדתי שם מול הרבי, והרב גרונר הצביע עלי ואמר לרבי 'זה יצחק ידגר מעיראק'; הרבי אמר לי 'אתה תהיה בעל הבית על עיראק'. אחר כך, התחילו לשיר 'עוצו עצה ותופר' ברעש ובשמחה אדירה, והרבי אמר לתת לאותם אלו שהוכרזו קודם לכן כבעלי בתים על המדינות, הקפה עם ספר תורה. זה היה מאוד מיוחד.

"למחרת הייתה התוועדות. אני לא ידעתי שהתוועדות תתחיל כל כך מהר, והלכתי לבית המארח שלי לעשות קידוש. כששבת, הזאל כבר היה מלא מפה לפה. ניסיתי להיחזק פנימה, אבל בכל מקום בחורים ותושבי השכונה שחסמו את המעבר ולא אפשרו לי להיכנס פנימה יותר. "עמדתי שם ליד הדלת, סמוך לפח אשפה גדול שעמד שם, ואמרתי בליבי 'רבי, צדיקים דומים לבוראם; וכתוב 'מאשפות ירים אביון', אז רבי, אני מבקש שתרים אותי מהמקום הזה ותביא אותי אליך'. רק סיימתי את המשפט, והנה הרבי הכריז 'כל הבעלי בתים שקיבלו בעלות בכח התורה, יעלו לכאן ויאמרו 'לחיים'. כששמעתי את זה, העבירו אותי במהירות מעל הראשים ובעבור זמן קצר מצאתי את עצמי ממש מול פניו המאירות של הרבי.

"הרב דוד רסקין מזג כוס 'לחיים' גדולה לכל אחד מה'בעלי בתים'. אחרי שאמרתי 'לחיים' על כוס גדולה, הרבי שאל אותי: 'נו, אמרת לחיים?' ומיד מזגו לי עוד פעם; אמרתי שוב 'לחיים', והרבי שאל אותי בשלישית 'אמרת לחיים?' ושוב מזגו לי

## כשחזר הרב ידגר ל-770 ושמע את ההתפתחות, ניגש אל הרב חודקוב וטען: "ביקשנו שהרבי יענה, ולא כבודו", וביקש בתוקף להכניס את הטפסים לרבי. לאחר כעשרים דקות יצאה תשובה מהרבי...

כך שהחיות של הגויים באה מהקדושה, בהגישו את הקשר לחג הסוכות בו מקרבים על גבי המזבח שבעים פרים כנגד שבעים אומות העולם.

בשמיני עצרת של אותה שנה, בעת ההקפה הרביעית, הקים הרבי "אום" רוחני משלו, בו מינה נציג לכל מדינה, שהוא יהיה ה"בעל הבית" של אותה מדינה על פי תורה. הרב ידגר זכה לכך שהרבי מינה אותו כ"בעל הבית" על מדינת עיראק, ממנה מוצאו.

בשיחה עם 'בית משיח', גולל הרב ידגר ע"ה את הרגשתו המיוחדת בעת המעמד

מסודרת, ולהעניק לילדיהם חינוך חסידי הולם. כשביקשו את הסכמתו וברכתו של הרבי, זכו לתשובה חד-משמעית: "בקשר להרשמה לשיכון בכפר חב"ד, הרי הוא וחבריו עושים פעולות במקום וכו', ולא יעקור דירתו לשום מקום אחר, ובפרט שהוא מבני עדתם מלפנים, ופסקה תורתנו הקדושה 'עניי עירך קודמים'".

התשובה הזאת הספיקה כדי להשאיר את בני הזוג במשך שבעים שנה במושב אביטל שבחבל התענכים, שם התגורר ריכז גדול של בני העדה הכורדית, 'בני עדתו מלפנים' כלשונו הרבי במכתב. זה היה המקום ממנו סחפה דמותו אלפי יהודים, עליהם השפיע תורה וחסידות והתקשרות.

### 'יחידות' מיוחדת

"ביחידות הראשונה שלי אצל הרבי, בירכתי כמובן 'שהחיינו'. מרוב התרגשות שכחתי למסור לרבי את הפתק עם שאלותיי", שיתף הרב ידגר את זכרונותיו בשיחה עם 'בית משיח' לפני מספר שנים. "הרבי קם מעט והושיט את ידו הקדושה, ורק אז נזכרתי שאני צריך להגיש את הפתק. מסרתי את הפתק לרבי, והרבי שאל 'דו רעדסט אידיש' - אתה מדבר אידיש? עניתי: 'ע', אבער בעסער אויף עברית'; כן, אך יותר טוב עברית... מאז הרבי דיבר איתי רק בעברית.

"בפתק היו שני סעיפים. בסעיף הראשון שאלתי: היות ומגיעים לאחרונה לגור באזור כמה וכמה מאנ"ש המשתלבים בצוות בית הספר, ובבית הכנסת היחיד באזור מתפללים בנוסח עדות המזרח. האם להקים בית כנסת חב"ד? על כך ענה הרבי מלך המשיח: 'נכון שיפתחו בית כנסת חב"ד, ויתפלל עמהם בנוסח חב"ד'. בסעיף השני כתבתי אודות התגלותו של הרבי כמלך המשיח (כפי המסופר בפתיחה של הכתבה).

ואכן, בית הכנסת חב"ד עדיין פעיל ומשמש למעלה מחמישים שנה כמרכז לשיעורים בתורה וחסידות ולהפצת המעיינות חוצה.

### 'בעל הבית' על מדינת עיראק

מאורע מופלא ושמימי בו היה מעורב הרב ידגר, היה בעיצומו של חג הסוכות תשל"א. באותם ימים התקיימה עצרת הכללית של האו"ם שנמשכה שבוע שלם - החל מהיום הראשון של החג ועד לשמחת תורה.

ביום שני של סוכות אמר הרבי מאמר ד"ה 'הללו את ה' כל גויים', ודיבר על



הרב ידגר היה קשור ומחובר לתלמידים, ואף הם - נפשם נקשרה בנפשו בקשר עד ואמץ

כל הילדים היו שואגים בהתלהבות. אצל הרב ידגר היה חשוב שהילדים ייהנו, הוא נזכר, "ראית את זה על פניהם השמחות". הוא לא הסתפק בתפקיד הניהולי מתוך משרדו, אלא דאג לערוך ביקורי בית בבתי התלמידים, כדי להעמיק את הקשר עם ההורים. "היו אנשים שחששו לרשום את ילדיהם לבית הספר בשל היותו חרדי, אך בזכות הרב ידגר - היו משתכנעים. 'אנחנו רושמים את הילדים שלנו בגלל מורה יצחק', אמרו."

## הפ"נ התקבל

באחד הימים נאלץ הרב ידגר לקחת את בתו לבית הרפואה בעפולה. בעת שהותו במקום, קיבל טלפון בהול. על הקו היה סגנו הרב סעדיה ג'רופי: "הרב ידגר, התקשרו כעת ממשרד החינוך, שמגיעה משלחת ביקורת לבדוק את בית הספר". הרב ידגר לא היה צריך לנחש מה המשמעות של ביקורת כזאת עבור בית הספר, אך מה ביכולתו לעשות במצבו זה? הרב ידגר נעמד וצייר לעצמו את דמותו של הרבי וביקש במחשבה ברכה על בית הספר ועל בתו.

שעה קלה לאחר מכן התקבל טלפון נוסף מבית הספר שהמשלחת עזבה בשל חסרונו של המנהל... בנוסף, גם בתו שוחררה מבית הרפואה כשהיא בריאה.

כעבור כמה ימים קיבל הרב ידגר מכתב כללי-פרטי מהרבי, ובסופו תוספת: "**הפ"נ מתאריך ... התקבל, ויקרא בעת רצון על הצינון, לחרות מדאגות בגשם וברוח.**"

הרב ידגר ניסה להיזכר על איזה פ"נ מתכוון הרבי; או אז נזכר שהיה זה ביום הביקורת בבית הספר - אותו פ"נ שנשלח באותיות המחשבה, והרבי מאשר כי אכן קיבל אותו.

בשנת תשס"ה פרש הרב ידגר לגמלאות, והעביר את הניהול השוטף של בית

**די היה בתשובה של הרבי כדי להשאיר את בני הזוג ידגר במשך שבעים שנה במושב אביטל שבחבל התענכים, שם התגורר ריכוז גדול של בני העדה הכורדית, 'בני עדתו מלפנים' כלשון הרבי במכתב. זה היה המקום ממנו סחפה דמותו אלפי יהודים.**

'מנהל', הוא היה קשור ומחובר לתלמידים, ואף הם - נפשם נקשרה בנפשו בקשר עד ואמץ. "השפעתו על התלמידים והוריהם חרגה הרבה מעבר לרגיל", מספר אחד המקורבים, "עד שדבק בו הכינוי 'המורה יצחק'."

הרב יוסף יצחק קרץ זכה להימנות על תלמידיו בבית הספר: "כשהרב ידגר היה מסתובב בחצר להשיגיו על התלמידים בזמן ההפסקה, היו הילדים מבקשים ממנו לבעוט בכדור. ממנהל רגיל היה מצופה להשיב בשלילה מוחלטת, ואולי אף לנוזף בילד המזלזל במנהל בית הספר; אך הרב ידגר קורץ מחומר אחר. שמחת הילדים הייתה חשובה לו מכל דבר, והוא היה נענה לבקשותיהם לבעוט איתם בכדור; או אז,

כוס נוספת... בפעם הרביעית הרבי הניח את היד על השולחן, אני עמדתי מול הרבי ואז הרבי שאל אותי 'נו, מה אתה אומר?' "הרגשתי שזו עת רצון, ואמרת לרבי, 'מאחר שאני בעל הבית בכח התורה, אני מבקש שיהודי עיראק יצאו מן המיצר אל המרחב יחד עם כל היהודים שצריכים לצאת מן המיצר אל המרחב'. הרבי קמץ ידו הקדושה לאגרוף, נופף בחוזקה ואמר בקול רם 'בחסד וברחמים', ואחר כך סימן לי שוב לומר 'לחיים'."

"כמה ימים אחרי אותו שמחת תורה, עליתי למטוס בדרכי חזרה לארץ ישראל. בשדה התעופה ראיתי כותרת בעיתון ישראלי שדיווחה על עשרים ושבע משפחות מעיראק שיצאו בדרך בלתי לגאלית דרך איראן, והגיעו לארץ ישראל". חסידים מספרים על דבר נפלא נוסף שאירע באותו שמחת תורה תשל"א. באותן שנים, האורחים מארץ ישראל היו בספק האם בן ארץ ישראל שהגיע לרבי, צריך לחגוג יו"ט שני של גלויות.

הרב ידגר עמד קרוב מאוד לבימת הקריאה, ובשלב מסוים העז ופנה אל הרבי (בין גברא לגברא): "יש לי יום הולדת היום". הרבי הגיב בקול ובחיוך: "למה אתה מחכה שייכבדו אותך? יעלה, ואחר יברך" (כלומר משהו אחר יברך במקומו, היות והוא לא מחוייב בקריאה). הרב ידגר השיב מיד: "הרי באתי לכאן על דעתו של הרבי!". לשמע דבריו ענה הרבי בעברית צחה: "אם כן יעלה ויברך, ובכבוד!".

תשובת הרבי גרמה לתדהמה, והייתה לשיחת היום... כי עד אז, מי ששאל את הרבי האם לשמור יו"ט שני, הופנה על ידי הרבי למרא דאתרא. מסיפור זה הסיק הרב ידגר ש"כאשר באים לבית חיינו אל הרבי - נוהגים כפי שהרבי נוהג".

## 'המורה יצחק'

כאמור, לאור הוראתו של הרבי, נשאר בני הזוג ידגר לגור בתענכים, הרחק מכל ריכוז חב"ד, אך הוא החליט כי התענכים עצמם יהיו מקור בלתי נדלה לפעילות.

את עבודתו החל כמורה בבית הספר של 'רשת אהלי יוסף יצחק' שבחבל תענך. בית הספר הוקם בשנת תשח"י על ידי הרב יצחק גאנזבורג, כחלק ממערך בתי הספר של 'הרשת'.

במשך השנים הניהול עבר מידי של הרב גאנזבורג לידי של הרב אברהם דונין, ולאחר מכן העביר את השרביט לידי של הרב ידגר שהתמסר בכל לבו ונפשו לניהול בית הספר קרוב לשלושים שנה.

למרות שנשא בתפקיד הבכיר של



הרב ידגר כסנדק בברית מילה



הרב ידגר באמירת 'לחיים' לבבית

והערצה. לאורך כל שעות היום, ולעתים באמצע הלילה, הגיעו אליו אנשים כדי להתייעץ עמו בכל תחומי החיים ולבקש את הדרכתו והכוונתו. בדרך כלל היה כותב יחד עימם לרבי מה"מ.

הרב ידגר אף הנהיג את הקהילה החב"דית, ובמרכזה בית הכנסת חב"ד שבמרכז היישוב, שפעל בעיקר בשבתות ובחגים. אל שיעורי התורה שמסר הגיעו אנשים רבים מכל רחבי עמק יזרעאל, שחיבבו אותו והגיעו לשמוע את שיעוריו שיצאו מלב טהור. כשהיו פוגשים אותו ברחוב או על הדרך, היו מברכים אותו בלבביות, כשהוא מצידו החזיר להם אהבה מלוא חופניים.

"אם יש דמות ההולמת אותו, זו דמותו של אהרון הכהן, שהוא נפטר ביום ההילולא שלו", מוסיף מרדכי מלכא, תושב האיזור, ביחס להשפעתו הרבה על תושבי האיזור, באופן של אוהב שלום ורודף שלום. "מתוך מסירות תמידית של חסד למען הזולת, היה ומטיל אהבה בין בעלי מריבה, וכן בין איש לאשתו.

### נהנים ממנו עצה ותושיה

ר' אהרן בן שעה, תושב אביטל, שסייע רבות בפעילויות שבת עם הילדים, מספר על הדמות שכה חסרה לו: "הרב ידגר בשבילנו הוא דמות שגדלנו עליה. כשילד נפל ונפצע, למשל, היינו מתקשרים לרב ידגר לבקש ברכה ולשאול מה לעשות. הוא היה מתווה דרך שלנו. הוא גם היה הכתובת לשאלה כמו האם להחליף מקומות עבודה או לא. בכל דבר היינו מתייעצים איתו, וכעת - נשארנו יתומים", הוא מסכם בעצב. רעייתו לילך מוסיפה: "זכיתי להיות תלמידה של הרב ידגר בבית ספר עד התיכון. לאחר חתונתי נכנסתי לבית הספר כמורה, ומאז אני במשרה מזה 20 שנה.



### "הנה הוא בא"

הגמרא מספרת אלו תכונות בטלו כאשר מתו מספר תנאים: ענווה, קדושה, יראת חטא וכו'.

עם פטירתו של הרב ידגר אפשר שאנו נאמר: משמת "המורה יצחק", "המנהל", "השליח הרב ידגר". ואפשר אף להוסיף - פסקה גלות והמשיח והגאולה קרובים מתמיד. היו אישים שאמרו עליהם בשעה שנפטרו מן העולם, כי הם בוודאי יתפסו בכסא הכבוד ולא יעזבו עד שה' ישלח את הגאולה.

מי שמכיר את ר' יצחק יודע, שזה 'סיפור אחר'. אני בטוח שהמלאכים למעלה בכוננות גבוהה. ר' יצחק זה יהודי שמסר חיים שלמים למען רבי, למען יהודים, למען מבצעים, תורה, קדושה, חינוך ילדי ישראל, חסדים, וכנראה עוד אלפי-אלפי פעולות שבוודאי יתגלו כעת, וביחד עם עקשנותו, הם ישברו את חומת הגלות מבלי להיכנע.

צריך להתאושש מהידיעה שגם ר' יצחק איננו. זה כאב עצום אבל נעמוד שוב, ננקה את האבק, ונדע שעליו אנו יכולים לסמוך ולהתעודד, וכנראה אנו קרובים יותר מאי פעם ש"הנה הנה משיח בא" ואלו הם הרגעים האחרונים של הגלות.

מנדי ג'רופי

הספר לידי בתו, מרת רחל-אפרת קיל, כשמעתה ואילך הוא מקדיש את עיקר זמנו למושפעי ובני קהילתו. למרות זאת, הוא נשאר חלק בלתי נפרד מהוויית בית הספר ומהקהילה כולה.

### אוהב שלום ורודף שלום

הרב ידגר היה לדמות כריזמטית שסחפה אחריו אלפי אנשים. הוא ידע למצוא מסילות ללבו של כל אחד, לומר את המילים הנכונות, ולכוון - בפשטות אך מתוך אמת פנימית עמוקה - את קהל שומעייו למקומות הנכונים להם.

"אי אפשר היה להישאר אדיש לנוכח ההתלהבות בה דיבר הרב ידגר", שח יוסף שלמה, אחד ממכריו. "כשהרב ידגר היה מדבר - היית ממש נסחף לגמרי. דמותו המרשימה ודיבורו הקולח שבו במבט ראשון את כל מי שנפגש עימו. זקנו הצחור והארוך שירד על פי מידותיו ועיניו החודרות, יחד עם גבותיו הזקורות, שיוו לו דמות מרשימה. רבים נועצו עמו, וקיבלו ממנו הדרכה, עצה ותושיה".

סיפר אחד ממכריו: "בשנים ההן, היו אנשים רבים שעבדו בשבת קודש. הרב ידגר היה מגיע אליהם במטרה לשכנעם לסגור את העסק בשבת. אולם הם היו טוענים כי קשה להם לוותר על הכסף אותו הם מרוויחים בשבתות.

"הרב ידגר היה סוגר את עיניו, מרים את גבותיו, ואומר: 'זה לא טוב, זה לא מביא ברכה! אם תסגרו בשבת, אני מבטיח לכם שתהיה לכם הצלחה רבה בחנות'. המילים שלו היו כמו קסם. אנשים לא יכלו לעמוד בפניו, הוא היה ממס לבבות ברגע קצרים. עסקים רבים החלו לשמור שבת בזכותו..."

ביתו היה תלפיות - כתובת יהודית לכל תושבי האזור שחשו כלפיו רגשות חיבה

"לפני כשמונה עשרה וחצי שנים, הייתי בהריון. בבדיקת האולטרסאונד הראשונה שערכו לי אמרו שיש לי תאומים, אך הטכנאי היה מוטרד מכך שלא ראה מחיצה בין שני העוברים - מה שאומר סכנה וודאית.

"המליצו לנו להיבדק אצל פרופסור מומחה. לצערנו הרב, גם הפרופסור שראה את תוצאות הבדיקה קבע פסקנות כי אין מחיצה. הוא הוסיף שאם בשבועות הראשונים של ההריון אין מחיצה - אין סיכוי שגם תהיה בהמשך, והמליץ לנו להפסיק את ההריון. ליתר בטחון הוא נותן לנו עוד שבוע, לאחריו נשוב אליו לבדיקה סופית.

"אנחנו כמובן לא רצינו לשמוע על הפסקת ההריון, והיינו מאוד שבורים. באנו בבכיות אל הרב ידגר, ולאחר ששטחנו בפניו את הדילמה הקשה, אמר לנו בפסקנות: 'הקב"ה הרי בורא הרים וגבעות, בטח שהוא יצליח לברוא גם כזו מחיצה קטנה!'... יצאנו מביתו מחוזקים ומעודדים. "בעלי שעוד לא ידע מה זה 'אגרות קודש', שמע על המושג לכתוב לרבי ולפתוח ספר באקראיות. הוא בא לבית כנסת ופתח אחד מספרי המאמרים של הרבי. עם הספר הלך אל הרב ידגר כדי שיפרש לו את הדברים. הרב ידגר אמר 'זה לא הספר הנכון, אתה צריך לפתוח באגרות קודש', אך בעלי אמר שזה מה שהוא פתח, ולכן פה טמונה התשובה של הרבי.

"הרב ידגר הסתכל בעמוד אותו פתח בעלי, ואמר בהתפעלות: 'וואו. יש פה תשובה מפורשת, כתוב פה 'תהיה מחיצה בין העליונים לתחתונים'... עם כזו תשובה מיוחדת, באנו לבדיקה חוזרת אצל הפרופסור המומחה.

"נכנסתי לבדיקה עם תמונה של הרבי ביד. יחד עם הפרופסור עמד סטאז'ר שסייע לפרופסור. הפרופסור הציג בפניו את הבעיה בפניו, ואמר לו 'הם עדיין מקווים שתהיה תשובה חיובית'...

"לגודל תדהמתם, הם ראו על המסך בצורה הכי ברורה מחיצה שלמה בין העוברים! הפרופסור היה בהלם. הוא לא הבין איך זה קרה. הרגשתי באותו רגע עד כמה הקב"ה והרבי איתו.

"ב"ה, הייתה לידה קלה, נולדו שתי תאומות, והרב ידגר נתן להן את השמות; לאחת 'שירה', ביטוי של שירה לה' על הנס הגדול, ולשניה 'נועה' רשתי תבות ניסים ונפלאות עשה ה'. כיום הן קרובות לגיל שמונה עשרה, וב"ה בריאות ושלמות, וגורמות הרבה נחת רוח לרבי מלך המשיח. "לאחר הנס הזה, בעלי שלמד בישיבות



הרב ידגר מעורר בערב למען 'בית משיח'

ליטאיות המתנגדות לחב"ד, החל להתקרב יותר לחב"ד. הודות לפלא הגדול, הוא נכנס לעניינים בצורה חזקה, מסיימת את סיפורה המרגש.

## 'אבא' של כולם

הוסיף וסיפר ר' אריאל (אורי) כהן, תושב הישוב 'פרוזן' הסמוך לישוב אביטל: "לפני למעלה מעשרים שנה, אמי הייתה בהריון, ובבדיקות אמרו לה שהילד יהיה עם רגליים לא ישרות; האחת גדולה והאחרת קטנה, וכתוצאה מכך יהיה לו סבל רב. המלצתם הייתה להפסיק את ההריון.

"בשנים ההן, השיעורים של הרב ידגר התקיימו בבתי הפרטיים. ביום הבדיקה התקיים השיעור אצלינו בבית. לאחר השיעור אמי סיפרה לרב את הפרטים כמו גם את המלצת הרופאים להפסקת ההריון. 'אני לא יודעת מה לעשות' אמרה. הרב ידגר ביטל את מיד ואמר בבטחון 'אין מה לחשוש'. הוא שאל את הרבי באמצעות ה'אגרות קודש', ומתשובת הרבי הבין שאין כלום, ולכן שתמשך בהריון כרגיל.

"אמי לא הרפתה. 'הרי הרופאים אמרו שזה מסוכן'; אך הרב היה בשלו - הרבי בירך ולכן אין מקום לדאגה.

"כעבור תקופה אמי הלכה לבדיקה נוספת, במהלכה הצהירה שאינה הולכת להפסיק את ההריון. 'בגללך באים לעולם ילדים עם מומים', הטיחו בפניה הרופאים. 'למה לתת לילד לסבול?' אחרי כאלו דברים מבהילים, אמי באה שוב אל הרב

ידגר שהרגיע אותה מחדש. 'אם יש לו מום - אני אגדל אותו יחד עם הרבנית', אמר. "ואז שאל: 'ואם אין לו מום - מה את מקבלת על עצמך?' אמי קיבלה על עצמה להתחיל ללכת בכיסוי ראש.

"ב"ה, אחי נולד בריא ושלם, עם שתי רגלים ישרות ושוות לגמרי. הרופאים נדהמו. הם נבאו שחורות, וכך גם הוכח בכל הבדיקות, אך ברכת הרבי התקיימה במלואה. כיום אחי הוא בן 21, עובר קורס קצינים במשמר הגבול - דבר הדורש כשירות גופנית גבוהה, לה זכה הודות ברכת הרבי.

"בנימה האישית", מוסיף ר' אורי, "הרב ידגר מבחינתנו הוא דמות של אבא; אבא של כלנו. הוא הכתובת שלנו בכל עניין. הדרך המיוחדת שלו בה קירב לבבות לא מתוך כפיה, אלא באהבה, ברוך ובנעימות. "זכורני שחבר מהעבודה פתח בפניי את סגור לבו וסיפר על בעיות בשלום בית שיש לו. אמרתי זאת לרב ידגר, והוא לא ויתר; הוא עשה הכל כדי להציל את שלום הבית ביניהם. לאחר שנה או שנתיים נולד להם ילד, והרב ידגר היה הסנדק שלו. זה נקרא אבא!

"עוד דוגמה קטנה מני אלפים", הוא מוסיף ושופע "הייתה אישה שביקשה לשלוח יד בנפשה, רח"ל. באו לרב ידגר כדי שידבר איתה בטלפון ויניא אותה מכוונה. בתוך כמה דקות שכנע אותה לבחור בחיים - וכל זה באמצעות שיחת טלפון!"...

הדברים על אישיותו הנפלאה של הרב ידגר, זורמים מפי ר' אורי בקצב מסחרר. "הרב ידגר ידע תמיד לענות בצורה המכובדת והנכונה ביותר; אין דבר שלא היינו מתייעצים איתו. הייתה תקופה שהייתי מסייע אותו לשיעורים והתוועדויות, כך זכיתי לראות מקרוב, לאורך אינספור שעות, מהו חסיד אמיתי של הרבי.

"לשעבר עבדתי במקום עבודה בו המנהל היה אטאיסט. הוא ביזה אותי בפרהסיה במקום העבודה, עד כדי כך שגמרתי אומר בליבי לנקום בו. דיברתי על זה עם הרב, והוא נזעק: 'מה פתאום? אסור! הכל לטובה. תחשוב טוב - ותמצא עבודה אחרת'. ואכן עברתי לעבוד כעצמאי, וב"ה אני רואה ברכה בעבודתי.

## החסיד שהפך לצינור הברכה

הרב ידגר ע"ה היה חייל! חייל נאמן בצבא הרבי. כל ימיו הפעיל את כישורנותיו וכוח מרצו כדי לגרום נחת רוח לרבי בהפצת היהדות והמעיינות.



הרב ידגר מברך יהודי. הרבי נתן לו כוחות להיות צינור לשפע ולברך יהודים בשמו.



הרב ידגר מתבונן לפני הכתיבה לרבי מה"מ

לאנשים מתוך ענווה והתבטלות מוחלטת לרבי. הכל נעשה בפשטות ובטבעיות", סח ר' יוסף לוי, ממקורביו. "בכל דבר שהייתי מתייעץ איתו, אם זה בענייני עבודה או משפחה, או כשהיו לי קשיים כלכליים ורוחניים - בכל דבר ראיתי כיצד 'צדיק גוזר והקב"ה מקיים'. הרבי נתן לו את היכולת לברך - והוא עשה זאת, וברכותיו התגשמו במלואן!"

### חי את הרבי שליט"א כמלך המשיח

הרב יצחק ידגר ע"ה היה מהחלוצים הראשונים שביקשו מהרבי שיתגלה כמלך המשיח. עוד בטרם החלו אנ"ש חסידי חב"ד להתייחס בגלוי אל הרבי כאל מלך המשיח, הרב ידגר היה מוסיף ומציין במכתבים ובדו"חות שכתב לרבי בתדירות, את התואר: "לכבוד כבוד קדושת אדונו מורנו ורבינו מלך המשיח שליט"א". במודעות שפרסם בתענך היה כותב "הרבי מלכנו משיחנו", ובכל פגישה עם כל אדם הזכיר תמיד את המילה 'משיח'.

הרב ידגר 'חל' הפיץ ופרסם משיח, לא בתור ציווי או ענין שיש לעשותו, הוא עשה זאת מפני שהוא האמין באמת שהרבי הוא מלך המשיח. גם אחרי ג' תמוז, לא היו לו כל ספיקות. מבחינתו לא חזרנו אחורה ח"ו, והרבי חי וקיים, והוא יתגלה כמלך המשיח.

היה זה בחודש תשרי תשמ"א, ב-770 התוועדו חסידים על כך שדוד המלך נתן ברכתו ליואב בן צרויה כדי שילך להפיץ את בשורת מלכותו בכל ישראל כדי שהעם

## "אנשים הגיעו אליו לבקש ברכה גם ממקומות רחוקים. למרות זאת, הוא סייע לאנשים מתוך ענווה והתבטלות מוחלטת לרבי. הכל בפשטות ובטבעיות."

אנשים רבים אותם עודד לכתוב לרבי ולבקש את עצתו, הגיעו בתלונות על כך שלוקח כל-כך הרבה זמן עד שהם מקבלים תשובה לחיוב או לשלילה.

הרב ידגר העביר את תלונותיהם לרבי, וזכה לקבל מהרבי תשובה נפלאה (משנת תשל"ד בערך): **"יענה בשמי לכל אלו שפונים אליו, בנוסף שמעביר שמותיהם אלי, ויאמר להם שיקבלו על עצמם, מצוות וכו' ויהפך להם לצינור ושפע ברכה לכל המצטרך להם..."**

זו הייתה אמירה נדירה ביותר מצד הרבי. במילים פשוטות, הרבי נתן לו כוחות להיות צינור לשפע ולברך יהודים בשמו.

מאז אותו מכתב נהג הרב ידגר לדרוש ממקורביו להתחזק בקיום תורה ומצוות, ותמורת זאת היה מברך אותם בכוחו של הרבי.

"אנשים הגיעו אליו לבקש ברכה גם ממקומות רחוקים. למרות זאת, הוא סייע

גם בענייני המבצעים הייתה לו חיות גדולה. לא הייתה שיחה שדיבר עם מישהו מבלי שדיבר על הרבי ועל מבצעיו הקדושים. כל פעילות שנערכה, עשה מתוך התלהבות כמו היה נער צעיר מלא חיות. תמיד היה מתעניין כמה הספיקו לחלק מצות, או משלוחי מנות. חודשים לפני ל"ג בעומר היה מאיץ במקורבים שלו לעזור ולסייע בארגון התהלוכה, כדי שתהיה מרשימה ומפעימה כל פעם מחדש.

"הרב ידגר היה חסיד של הרבי בתכלית!", מעיד אחד ממקורביו, "חייל ומפקד בצבא הרבי. איש המעלה שכל חייו היו מוקדשים לחינוך לתורה ומצוות ולהתקשרות. במשך כשישים שנה קירב אלפים לחיים של תורה ומצוות, ולרבי מלך המשיח - וכל זאת מבלי שהייתה לו כל תחושה או הרגשה של 'מציאות' בפני עצמו. הוא היה בביטול מוחלט אל המשלח".

"הרב ידגר היה גדול יותר מהחיים עצמם", כותב עליו הרב ישראל בנימין שפאלטר, "או כמו שאומרים באנגלית על איש מורם כזה 'larger than life'". הוא אכן היה יותר גדול מהחיים עצמם. אני מודה לה' שבהשגחה פרטית מופלאה הכרתי את אביכם הגדול", כתב לבני משפחתו בימי ה'שבעה'.

כחסידי המקושר לרבי בכל נימי נפשו, הקפיד תמיד לדווח לרבי על כל פעולותיו, וביקש את עצתו וברכתו עבור היהודים עם נפגש.

בשנים הראשונות, עד להתפתחות הטכנולוגיה, התקשרות נמשכה זמן ארוך.



יקבל אותו עליו למלך. באותה מידה, קבלת מלכותו של הרבי על ידי העם - תזרו את התגלותו.

שלושה חסידים ששהו באותה התוועדות, החליטו להביא זאת לידי פועל: הרב יצחק ידגר ז"ל, הרב אלי פרידמן ז"ל, ויבלחט"א הרב שלמה זלמן לבקיבקר מראשי ישיבת חח"ל צפת. השלושה ניסחו כתב קבלת המלכות, ונעמדו ב-770 כדי להחתים את המעוניינים.

רוב אנ"ש חתמו בשמחה ובהתרגשות. המשפיע ר' מענדל פוטרפס התבטא עליהם: "הלוואי ויהא חלקי עמכם".

כאשר השליח הרב שלמה קונין ראה את הטפסים, לקחם והכניס למזכירו של הרבי הרב חודקוב. הרב חודקוב עיין מעט, הניחם בצד והפטיר: "כתוב אם יעמוד מלך - היינו שמאליו יעמוד! במילא אין צורך בקבלת המלכות, היות ומלכי בית דוד משוחים ועומדים מצד עצמם".

כשחזר הרב ידגר ל-770 ושמע את ההתפתחות, ניגש אל הרב חודקוב וטען: "ביקשנו שהרבי יענה, ולא כבודו", וביקש בתוקף להכניס את הטפסים לרבי. לאחר כעשרים דקות יצאה תשובה מהרבי, כשהרב חודקוב הקריא בפניהם את התשובה: "א. כוונתם רצויה. ב. שלא יצא מכך ההיפך מאהבת ישראל. ג. התעסקות במבצעים".

באחת מהתוועדותיו סיפר הרב ידגר: "כשהייתי אצל הרבי מלך המשיח בשנת 'הקהל' תשמ"ח יחד עם קבוצה מתענך, הכנסתי לראשונה בחיי בקבוק 'משקה' למזכירות על מנת להכריז בהתוועדות של שבת על סיום הרמב"ם. בהתוועדות עמדתי ליד הרבי כשכולי רועד.

"הרבי מזג מהבקבוק לכוסו ולכוס שלי ובירך אותי ב'לחיים'. ואז המזכיר מסמן לי להכריז. חשבתי לעצמי - כזו הזדמנות, בפני קהל כה רב, חייבים להזמין את הרבי! ומיד הכרזתי בקול רם: 'אני מזמין את כ"ק מלכנו משיחנו שיבוא ויגאלנו קוממיות לארצנו בסיום הרמב"ם שיתקיים בט"ו סבת'.

"הרבי חיך מאוד לאורך כל הזמן שהכרזתי, ולאחר-מכן קרא לי שוב ומזג לי פעם נוספת מכוסו הקדוש, כפליים לתושיה. אין ספק כי הרבי מסכים שנכתיר אותו כמלך המשיח". סיכם הרב ידגר.

### דור ישרים מבורך

לפני תשעה חודשים נפטרה עליו רעייתו הרבנית מרת שמחה ידגר ע"ה, שהייתה אשת-חבר שליוותה אותו בנאמנות ובמסירות עשרות שנים בכל

פעילותיו בבית הספר, בקהילה ובתפילות על הכלל. הוא עצמו סיפר כי היה נותן לה שמות של אנשים הזקוקים לישועה, "ובזכות תפילותיה הכול היה מסתדר".

מאז מצב בריאותו הלך והתדרדר, ובראש חודש מנחם אב השיב הרב ידגר את נשמתו לבוראה, זקן ושבע ימים, 'בא בימים' - ימים מלאים וגדושים בעשייה להבאת הגאולה ולהתגלותו של הרבי מלך המשיח.

בני הזוג ידגר הותירו אחריהם שמונה ילדים, ועשרות נכדים ונינים.

בנו הרב שמעון ידגר, מנהל בית ספר חב"ד בשכונת עיר גנים, ירושלים. בנו הרב מרדכי ידגר, מנהל תלמוד תורה חב"ד 'אור מנחם' בצפת. בנו הרב מנחם מענדל מאיר ידגר, קראון הייטס. בנו הרב שמואל ידגר, באר שבע. חתנו הרב אבשלום קיל, שליח הרבי ורב היישוב גן נר. חתנו הרב אבי לוי, מגדל העמק.

אבד חסיד מן הארץ.

ב"ה



# אבל יחיד עשי לך

**אבלים וכואבים אנו על סילוקו לשמי רום  
של האי גברא רבא, מורנו הנעלה  
אשר ניהל שנים רבות את בית ספרנו, התמסר בכל  
מאודו לחינוך הכשר וזכה לקרב אלפי בני ובנות  
ישראל לחיי תורה ומצוות לאור תורת חסידות חב"ד  
שליח כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש מלך המשיח  
ליישובי חבל תענך**

# הרב יצחק ידגר ע"ה

**אנו משגרים את תנחומינו הכנים  
לבתו מרת רחל אפרת קיל תחי'  
מנהלת בית הספר לשעבר  
ולכל המשפחה המפוארת  
המקום ינחם אתכם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים  
ומכאן ולהבא אך טוב וחסד ימצא אתכם תמיד כל  
הימים ונזכה במהרה ממש לנחמה בכפליים  
בגאולה האמיתית והשלימה.**

**הנהלת בית הספר  
צוות המורות והעובדים, ההורים והתלמידים**